

pressen. Uden at ville gøre Domstolene til „en Stat i Staten“ har Grundloven ved sine Regler om Dommernes Uafsættelighed m. v. søgt at sikre deres Selvstændighed og Frihed for uvedkommende Indflydelser. Men naar der bliver Lejlighed til at følge og kontrolere den enkelte Dommers Holdning under Sagernes Paadømmelse, er der med det samme etableret en hidtil ukendt personlig Kontakt mellem Højesteretsdommeren og Almenheden, der gør det muligt for denne at danne sig en Mening om og tage Standpunkt til Dommeren og hans Virksomhed. Paa dette Grundlag opstaar Faren for Forsøg paa en forskelligartet Paa-virkning af Retten, der ikke vilde stemme med, hvad Grundloven har villet sikre. Uafsætteligheden beskytter kun Dommeren til hans 65de Aar, og det kan befrygtes, at Pressens Kommentarer til Dommene vil beskæftige sig med den enkelte Dommer, hans sociale Indstilling, hans Anseelse og hans personlige Fremtræden. Hvad enten denne Omtale gaar ud paa at kritisere eller give Tilslutning, hvad enten Dommeren angribes eller smigres, gør der sig herved en Tendens gældende til at paavirke Dommerens fremtidige Holdning. Men Dommerne bør kunne være fri herfor, allerede fordi de ikke kan tage til Genmæle. De bør ogsaa være fri for enhver Mistanke om at lade sig lede af Hensyn til at undgaa Ulemper eller opnaa Fordele derved, at Almenheden oplyses om deres Afstemninger. Det maa herved erindres, at Højesteretsdommerne i denne Henseende staar i en anden Stilling end Enkeltdommerne, hvilket navnlig beror paa, at deres Afgørelse er den endelige og skal tjene til Vejledning i lignende Tilfælde i Fremtiden.

Disse Betragtninger vilde for Retsplejeudvalget være ganske afgørende, selv om der kunde anføres visse saglige Grunde til Fordel for at oplyse Dommernes Navne, men det skønnes ikke, at saadanne Grunde foreligger. Dommeren kan vel have Interesse i, at den af ham repræsenterede Særmening kommer til Udtryk ved Domsafsigelsen, men ikke i nævneværdig Grad i, at den ved denne Lejlighed knyttes til hans Navn. Ej heller ses der Grund til at antage, at Begrundelserne skulde blive udarbejdet med større Omhu, fordi de afgives under Navn. Noget andet er, at de ved den mundtlige Form let bliver mere brede, men dette turde rumme Ulemper i Retning af en mindre Grad af Overskuelighed.

Der lader sig efter Retsplejeudvalgets Mening overhovedet vanskelig tænke nogen berettiget Interesse, enten for Offentligheden eller for Parterne, i at faa de enkelte Dommers Navne knyttet til Domsresultatet eller de forskellige Meninger.

Retsplejeudvalgets Indvendinger mod Fremdragelsen af Dommernes Navne rammer ogsaa Forslaget til § 216 angaaende Ordningen, naar Afstemningen ikke foregaar offentligt, altsaa i skriftlig behandlede Sager eller efter Omstændighederne efter Domsforhandling for lukkede Døre, i hvilke Tilfælde der kræves Oplysning i Dommen om, hvilke af Rettens Medlemmer der er uenige i den, og hvilke Punkter Uenigheden gælder.

Det har været under Overvejelse, om det ikke kunde overlades til Højesteret selv at vælge mellem forskellige Former for sine Afstemninger, saaledes at der ad denne Vej dels kunde tages Hensyn til Sagernes forskellige Beskaffenhed, dels efterhaanden vindes Erfaring for, hvilken Ordning der i Almindelighed bør foretrækkes. Et Forbillede herfor haves i Lov 8. Marts 1856, der i hver Sag gav Retten Valgfrihed mellem skriftlig Meddelelse af Grundene eller offentlig Stemmegivning. Denne Udvej kan dog ikke anbefales, og Loven af 1856 er for saa vidt et advarende Eksempel, som Retten ingen Sinde i Tiden til dens Bortfald ved Retsplejeloven har skiftet Offentliggørelsesform for sine Domme. Det er en Fordel, at Forretningsgangen til enhver Tid ligger fast; derved undgaaes tidsspildende Debatter indenfor Dommerkollegiet, om der i et givet Tilfælde er Grund til at fravige sædvanlig Fremgangsmaade. Særlig uheldigt og for Retten ubehageligt vil det være, naar der udefra agiteres for at faa Dommerne frem til offentlig Votering i opsigtsvækkende Sager, der netop hører til dem, hvor der trænges til Ro, medens Retten sidder.

De Grunde af saglig Vægt, der har været anført som Indvendinger mod Højesterets nuværende Fællespræmisses, har gaaet ud paa, at man maatte bort fra den Knaphed og Ufuldstændighed, der ikke kan undgaaes, naar kun Flerallets Opfattelse gengives, og indenfor denne kun det, hvorom der er Enighed. Fra den anden Side anføres, at det ogsaa kun er dette mindre Resultat, der ved Flerallets Stemmegivning er fastslaet som gældende Ret, at det er dette og kun